

Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat

Hasznos tudnivalók

A Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat középiskolai partnerintézményben végzett, a tantárgyi leírásban meghatározottak szerinti társas gyakorlatok a pedagógiai szakterület oktatóinak vezetésével, a pedagógiai kurzusokhoz kapcsolódva.

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat célja, hogy a hallgatók valós tanítási helyzetben próbálhassák ki magukat, ismeretlen környezetben, kevésbé irányított módon. A gyakorlat célja, hogy a hallgatók tudatosítsák saját erősségeiket és hiányosságaikat, valamint megtapasztalják a tanóra tervezésének és a strukturált gondolkodásnak a fontosságát. A gyakorlat kognitív oldala a tanóratervezés és dokumentációinak megismerése, a tervezés és önreflexió gyakorlása, a megalapozott pedagógiai nézetek megfogalmazásának és saját pályaalakultság vizsgálatának fejlesztése. A gyakorlaton szerzett tapasztalatok támogatják a tanulók nevelésével-oktatásával kapcsolatos feladatokra való felkészülést, a mérlegelő gondolkodást. A gyakorlat lehetőséget nyújt, hogy a hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, az intézményi környezetet, infrastruktúrát, tapasztalatokat gyűjtsenek az iskola, mint szervezet, mint munkahely működéséről, képet formáljanak saját pályaalakultságukról. A gyakorlat hozzájárul ahhoz, hogy a tanárjelöltek betekintést nyerjenek a különböző tanulási környezetben megvalósuló szocializációs folyamatokba, társas helyzetbe, megismerjék a közösség kialakításának, fejlesztésének elősegítését, az együttműködést segítő, motiváló módszereket. A gyakorlat lehetőséget teremt, hogy a tanárjelöltek megismerjék a tanári szerep sokszínűségét, a tanári szerepekkel és feladatokkal összefüggő tevékenységeket és tudatosan reflektáljanak saját tanári énképükre, megfogalmazzák saját tanári szerepüket.

Tartalom

I. A gyakorlat fő elemeinek listája.....	2
II. Gyakorlat helye	3
III. A gyakorlat elemeinek leírása	3
Hospitálás.....	3
A választott téma oktatása – Hallgatói órák	3
IV. Szükséges dokumentumok	4
Hospitálási naplók	4
Saját óravázlat/foglalkozásterv.....	4
Önértékelés.....	4

I. A gyakorlat fő elemeinek listája

1) Gyakorlat helyének kiválasztása

A gyakorlat a TMPK által kijelölt gyakorlóiskolában történik. Nem helyettesíthető saját intézményben végzett tevékenységgel. Az iskolai gyakorlatot az egyetem tantárgyi oktatója vezeti. Az iskolában mentor/koordinátor tanár segíti a hallgató munkáját.

2) 2 óra közös hospitálás osztályfőnöki órán

2 óra megtekintése, közös értékelése, megbeszélése az egyetem oktatójával és az iskola mentortanárával, hospitálási naplók készítése (Tervezett időpont: egy márciusi péntek délelőtt, 1-3. órában.)

Adminisztráció: „Hospitálási napló” (<https://tmpk.uniobuda.hu/tanulmanyi/>)

3) Egyéni egyeztetés

Minden hallgató választ egy osztályfőnöki órára releváns témát, megküldi az egyetemi oktátónak.

A választott téma és időpontok kiválasztása és egyeztetése a helyi mentortanárral és az egyetemi oktatóval és készít egy óravázlatot.

Adminisztráció: „Óravázlat” (<https://tmpk.uni-obuda.hu/tanulmanyi/>)

4) Egyéni egyeztetés

Az óravázlatot megküldése az egyetemi oktátónak a tanítást megelőző héten az egyetemi, és annak javaslata alapján javítja, ha szükséges.

Adminisztráció: „Óravázlat” (<https://tmpk.uni-obuda.hu/tanulmanyi/>)

5) Az osztályfőnöki óra megtartása előzetesen egyeztetett/ bemutatott óravázlat alapján

Adminisztráció: „Óravázlat” (<https://tmpk.uni-obuda.hu/tanulmanyi/>)

6) Csoportos részvétel és megbeszélés

Részvétel a hallgatótársak óráján és hospitálási naplók készítése. Legalább három feltöltése a Moodle felületre.

Az órák után közös elemzés és értékelése a mentortanárral, az egyetemi oktatóval és társakkal. szenzitív visszajelzés gyakorlása. A tapasztalatok (saját és külső reflexiók) folyamatos felhasználása, beépítése a következő órákba.

Adminisztráció: „Óravázlat”, „Hospitálási napló” (<https://tmpk.uniobuda.hu/tanulmanyi/>)

7) A félév értékelése

A mentortanár és az egyetemi oktató szóbeli reflektív visszajelző értékelést ad és érdemjegyet is javasol! A záró értékelést az egyetem oktatója adja.

8) A hallgató önértékelése

Önértékelés (önreflexió) a gyakorlati képzés során elért eredményekről és fejlesztendő területekről (az iskolai gyakorlaton megélt fejlődési folyamat, annak állomásai, pozitív és negatív tapasztalatok).

Adminisztráció: Önértékelés (min. 2 oldal, nincs kötött formátum)

9) Az összegyűjtött dokumentumok leadása (feltöltése)

Az Egyetem által üzemeltetett Moodle rendszerben.

II. Gyakorlat helye

A gyakorlat helyszíne a TMPK által kijelölt gyakorlóiskola.

III. A gyakorlat elemeinek leírása

Hospitálás

Felkészülés a saját órák megtartására; a csoport és a téma megismerése és megfigyelése pl.

- milyen következtetéseket vont le a történeésekből, milyen kihívásokkal, problémákkal
- szembesült a tanár; hogyan oldotta meg ezeket, milyen előnyökkel, hátrányokkal járt ez;
- milyen alternatív megoldási lehetőségek lehettek volna; hogyan tudja ezt felhasználni saját
- gyakorlatában, mire kell odafigyelnie stb.

Elsősorban nem az óra tartalma a megfigyelés tárgya, hanem a tanár és a diákok tevékenységei, kommunikációja és együttműködése. Próbálja felismerni, megérteni a tanári rutinból, tapasztalatból származó célkitűzéseket, megoldásokat, indokokat és magyarázatokat!

Az óra utáni rövid megbeszélés és beszélgetés egy lehetséges forgatókönyve:

1. A mentortanár bemutathatja a csoportot, a szerinte lényeges háttér-információkkal kiegészítve,
2. A hallgatók beszámolhatnak észrevételeikről,
3. A mentortanár és az egyetemi oktató kiegészítheti, pontosíthatja ezeket, kiemelhetik az esetleges további hasznos tapasztalatokat pl. a kitűzött és az elért oktatási cél megbeszélésével.

A választott téma oktatása – Hallgatói órák

Fő szempontok: egy téma logikus felépítése és tanítása, benne tanulói aktivitásra épülő elemekkel és ismeretközlő, gyakoroltató részekkel.

A hallgatók a félév folyamán 1 órát/foglalkozást tartanak.

A gyakorlat magában foglalja az óravázlatok elkészítését, a tanításra való önálló felkészülést, feladatok kidolgozását, ellenőrzését, javítását, a mentortanárral és az egyetemi oktatóval folytatott előzetes konzultációkat és az utólagos értékeléseket.

Az óravázlatokat elsősorban- és előzetesen az egyetemei oktatóval kell egyeztetni. Az ő véleménye meghatározó az óra megtarthatóságát illetően.

IV. Szükséges dokumentumok

Hospitálási naplók

A hallgató dokumentálja megfigyeléseit a közös hospitálásokról és társai által tartott foglalkozásokról. Javasolt formátuma az egyetemi oktató által Moodle kurzushoz feltöltött öt hasábos felosztású napló, baloldalon az időkeret jelölésével, a tanórai események leírásával, jobboldalon a saját megfigyelésekkel, értékelő jegyzetekkel (kiemelt része a Megjegyzések, reflexió).

Saját óravázlat/foglalkozásterv

A hallgató készíti el az egyetemi gyakorlatvezető oktató által biztosított sablonban, annak részeit pontosan követve, kitöltve a kapott órarendi információk alapján, majd elküldi elektronikusan az egyetemi gyakorlatvezető oktatójának.

Önértékelés

Minimum 2 oldal, nincs kötött formátum.

A pedagógiai gyakorlat tapasztalatainak reflexiói, összegzése. Milyen tapasztalatokat, élményeket szerzett a félév során, ezek milyen változást idéztek elő tanár szerepének formálódására, értelmezésére nézve. Milyen célokat tűzött ki, ezek közül melyeket és mennyire sikerült elérnie? Milyen nehézségekbe ütközött, ezeket hogyan oldotta meg? Milyen további fejlődési irányokat tűz ki a gyakorlatot követően? Hogyan értékeli a hallgató saját munkáját és saját tanári szerepének fejlődését?